

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

01.07.2016 № 16-1235

На № _____ від _____

Президенту України
Порошенку П.О.

Щодо результатів аудиту

Вельмишановний Петре Олексійовичу!

Рахунковою палатою проведено аудит ефективності справляння і дієвості контролю за надходженням рентної плати (збору) за користування радіочастотним ресурсом України до державного бюджету. За результатами проведеного аудиту встановлено, що протягом 2013–2015 років Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ) і ДФС (Міндоходів, ДПС) не забезпечили створення ефективної системи державного контролю за використанням радіочастотного ресурсу України (далі – РЧР України), який є об'єктом для справляння рентної плати (збору) за користування цим ресурсом.

Існуюча в Україні проблема дефіциту РЧР для надання нових телекомунікаційних послуг може бути розв'язана шляхом його ефективного використання, зокрема, за рахунок конверсії, а також вдосконалення його оподаткування, яке сприяло би запровадженню інноваційно-інвестиційного механізму користування РЧР України.

Результати аудиту свідчать, що НКРЗІ не забезпечено в повному обсязі дотримання вимог законодавства при ліцензуванні у сфері користування РЧР України у смугах радіочастот загального користування.

Заходи державного нагляду (контролю) суб'єктів ринку телекомунікацій і користувачів РЧР України, що здійснювались НКРЗІ, не сприяли запобіганню порушенням законодавства у цій сфері. Так, частка порушень щодо роботи радіоелектронних засобів без відповідних дозволів на експлуатацію, виявлених у 2014 році, **збільшилась на 30 відсоткових пунктів** порівняно з 2013 роком.

Запроваджені законодавством обмеження з проведення НКРЗІ заходів державного нагляду фактично призвели до **відсутності контролю з боку держави за діяльністю суб'єктів господарювання при використанні РЧР України у 2015 році.**

У цілому протягом 2013–2015 років до Державного бюджету України надійшло майже **4,3 млрд грн** рентної плати (збору) за користування РЧР України. При цьому щорічне збільшення надходжень цього платежу до державного бюджету зумовлене **підвищенням ставок оподаткування майже у 2,2 раза, а також суттєвим збільшенням у 2015 році сум переплат.**

Водночас через бездіяльність НКРЗІ та ДФС (Міндоходів, ДПС) щодо забезпечення реалізації норм статті 58 Закону України "Про радіочастотний ресурс України" і статті 75 Закону України "Про телекомунікації" до суб'єктів господарювання, які допустили порушення норм цих законів, не були застосовані відповідні санкції, а до Державного бюджету України не надійшли значні суми доходів.

Крім того, ДФС (Міндоходів, ДПС) та НКРЗІ не забезпечено належної координації роботи з вжиття заходів до користувачів РЧР України, які не сплачують або сплачують не в повному обсязі рентну плату (збір) за користування РЧР протягом шести місяців, що також призводило до недонадходження до державного бюджету зазначеного платежу.

У дослідженому періоді ДФС (Міндоходів, ДПС) не забезпечено на належному рівні ефективного та дієвого контролю за справлянням до державного бюджету рентної плати (збору) за користування РЧР України. Зокрема, аудитом встановлені факти неналежного контролю за повнотою обліку платників рентної плати (збору) за користування РЧР України та сплатою ними належних платежів до державного бюджету, ненарахування або нарахування не в повному обсязі штрафних санкцій і пені за несвоєчасність сплати до державного бюджету цього платежу.

Нормативно-правове забезпечення з питань використання РЧР України та справляння рентної плати (збору) за користування РЧР України було неузгодженим і недосконалим. Незважаючи на ризики хаотичності та уповільнення розвитку телекомунікацій, ускладнення роботи із захисту національних інтересів на міжнародній арені щодо визначення напрямів розвитку окремих радіотехнологій або радіослужб, Державна програма ефективного використання радіочастотного ресурсу України із застосуванням перспективних радіотехнологій Кабінетом Міністрів України не була затверджена.

Через пасивну позицію Мінфіну та ДФС (Міндоходів, ДПС) механізм справляння рентної плати (збору) за користування РЧР України не вдосконалювався з урахуванням кращого міжнародного досвіду та шляхом запровадження нових комп'ютерних технологій. Як наслідок, рентна плата (збір) за користування РЧР України не стала стимулюючим платежем, спрямованим на підвищення ефективності використання радіочастотного ресурсу, а існуюча практика адміністрування цього платежу створювала ризики його несплати окремими користувачами, а отже – втрат доходів державного бюджету.

Ці проблеми можуть бути розв'язані тільки після прийняття Державної програми розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні, в якій, зокрема, повинні визначатися шляхи вирішення питання користування РЧР України і вдосконалення його оподаткування, розроблені на засадах імплементації законодавства Європейського Союзу та кращого міжнародного досвіду у цій сфері.

Надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

Р.М. Магута